

VU Research Portal

Wat zoekt deejay Ruud de Wild in Auschwitz?

van der Laarse, R.; Betten, Erik

published in
Friesch Dagblad
2012

document version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)
van der Laarse, R., & Betten, E. (2012). Wat zoekt deejay Ruud de Wild in Auschwitz? *Friesch Dagblad*, 2012(16 februari 2012). <http://www.frieschdagblad.nl/index.asp?artID=58525>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:
vuresearchportal.ub@vu.nl

Home

Regio

Geloof & Kerk

Opinie

Achtergrond

Economie

Sport

Cultuur

— Cultuuragenda

— Exposities

Dossiers

— populisme en de kerk

— De Nieuwe Bijbelvertaling

Kerkdiensten

Webshop

Goede Doelen

Scrabblecompetitie

Nieuws in de klas

Twitter

Kijk ook eens op onze webshop

REGIO	ADVERTENTIES
<div>donderdag, 16 februari 2012</div> <div>© FrieschDagblad</div> <div><h3>Wat zoekt deejay Ruud de Wild in Auschwitz?</h3><p>Erik Betten</p><p>Leeuwarden Deejay Ruud de Wild van Radio 538 zendt op 3 mei zijn programma live uit vanuit Auschwitz. Een spontaan idee dat hij onlangs in de uitzending kreeg. Waarom doet hij zoiets? Waarom gaan er überhaupt mensen op reis naar een concentratiekamp?</p><p>Deze en andere lastige vragen stelde VU-hoogleraar Erfgoed van de Oorlog Rob van der Laarse gisteravond aan het publiek in Tresoar, dat daar was voor de tweede lezing van Studium Generale Fryslân. Van der Laarse stelde dat het initiatief van De Wild goed past in de manier waarop onze tijd omgaat met de Tweede Wereldoorlog. „Herdenken is niet meer hip. Er vindt een nieuwe emotionalisering van de oorlog plaats, waarbij het bezoek aan plekken van verschrikking hoort. In de woorden van De Wild: hij wil het echt houden. Maar het is een geënceneerde echtheid, door holle woorden en ervaringen als historische sensatie verpakt.”</p><p>Van der Laarse gaf weinig antwoorden gisteravond, wel veel stof tot nadenken. Hij bracht onder meer naar voren dat Auschwitz de laatste jaren steeds meer in beeld komt als verbindend element in Europa. „We denken vaak dat Europa heel oud is, maar we missen de gemeenschappelijkheid. Eigenlijk is de Holocaust de eerste gemeenschappelijke ervaring die het Europa van de 27 lidstaten deelt.”</p><p>Op een foto die Van der Laarse toonde, stonden vier aquarellen met pittoreske stadsgezichten. „Onschuldiger kan kunst niet zijn. En toch is dit het gevaarlijkste erfgoed van de hele wereld. Gesigneerd door A. Hitler.” De werkjes van Hitler liggen nu in een bunker onder het Pentagon in Washington, ontoegankelijk gemaakt. „Het is heel raar. Het zijn precies het soort kiekjes dat we nu op vakantie maken.” Is dat het pijnlijke van deze werken? Dat we onszelf herkennen in de smaak van Hitler?</p><h4>Herinneren en vergeten</h4><p>In het geval van Auschwitz willen we het zichtbaar maken - dit nooit meer - in het geval van Hitlers schilderijtjes willen we het uitwissen. „Maar erfgoed draait net zo goed om vergeten als om herinneren. Erfgoed is een daad van selectie, van zuivering. Maar je ziet in het geval van die schilderijen dat iets écht laten verdwijnen heel moeilijk is.”</p><p>Vaker gebeurt het dat bepaald erfgoed een andere lading krijgt, gekoppeld wordt aan nieuwe betekenissen. Van der Laarse haalde daarbij het voorbeeld van de Volkswagen Kever aan. In 1932 maakte Hitler op een bierviltje een schetsje dat al sterk op de Kever leek. De auto die in de oorlogsjaren werd gebouwd, werd het symbool voor de moderne staat die nazi-Duitsland was, aldus de hoogleraar. „Maar daarna is dezelfde auto het symbool van het wirtschaftswunder geworden. Dat hebben we als het ware uitgeselecteerd. Niemand wil eigenlijk nog weten dat die Kever, waarop alle moderne auto's zijn gebaseerd, een idee van Hitler was.”</p><h4>Keurige tuinen</h4><p>Van der Laarse keerde in het slot van zijn lezing terug naar de concentratiekampen en het landschap. „Bij ons staan de beelden op het netvlies gebrand die de fotojournalisten maakten toen de geallieerde troepen de kampen bevrijdden. De uitgemergelde lichamen, holle ogen, gestreepte pakken en de bergen lijken. Maar zo hebben de Duitsers het zelf niet gezien. Rondom de kampen waren goed verzorgde landschapsparken aangelegd. Alle ellende was zorgvuldig buiten zicht geplaatst.”</p></div>	<div><div>Ook Friese steun voor wet voor asielkinderen maandag, 20 februari 2012 Reageer</div><div>Hordes bekijken kruiend ijs maandag, 20 februari 2012 Reageer</div><div>Kinderen stellen niet snel vragen over kanker maandag, 20 februari 2012 Reageer</div><div>Zestienjarige wil leuke riffs, geen Vivaldi maandag, 20 februari 2012 Reageer</div><div>Friezen krijgen straks hogere ozb-aanslag zaterdag, 18 februari 2012 Reageer</div><div>Liudger draait vmbo terug naar mavo zaterdag, 18 februari 2012 Reageer</div><div>Een sjaal breien is heus niet zo moeilijk zaterdag, 18 februari 2012 Reageer</div><div>Politie breekt in bij 750 adressen in Sneek en IJlst vrijdag, 17 februari 2012 Reageer</div><div>Statuut Caparis over salaris van top is onwettig vrijdag, 17 februari 2012 Reageer</div><div>Servotel Drachten gesloopt vrijdag, 17 februari 2012 Reageer</div><div>Archief ></div></div>

Van der Laarse noemde de architect Klaus Hubotter als voorbeeld. Hij ontwierp voor Hitler ‘typisch Duitse’ landschappen. Hubotter was daarmee een van de leidende figuren die de vormentaal van de moderne nationaal-socialistische staat bedacht. Grootschalige natuurmonumenten met uitsluitend inheemse boomsoorten, veel zwerfkeien en de nadruk op beleving. Een herinneringslandschap, ook al herinnerde het aan een gedroomd verleden dat nooit in werkelijkheid had bestaan.

Toen de Britten het kamp Bergen-Belsen ontdekten, besloten ze vrijwel onmiddellijk dat zoiets verschrikkelijks uitgewist moest worden en vervangen door een park. De bizarre uitkomst was dat ze dezelfde Hubotter daarvoor inschakelden. Hij maakte wat hij kende: een groen herinneringslandschap met inheemse bomen, grafheuvels, stenen. „Zo is het een Duits landschap geworden, geen Joods landschap.”

Westerbork

Hoe effectief dat proces van uitwissen en opnieuw invullen is, blijkt uit het voorbeeld van Westerbork. „De barakken zijn weggehaald omwille van de radiosterrenwacht, daar mocht niets voor in de plaats komen. Dat heeft ertoe geleid dat het nu zo'n groene vlakte is. Mensen ervaren het als een indrukwekkend herinneringslandschap.”

[Vertel een vriend](#) | [Reageer op dit artikel](#) | [Aantal reacties 0](#)

Reacties:

